

Predgovor

Globalne krize nameću potrebu još veće urgentnosti moduliranja i kontrolisanja rizika. Preduzetnički menadžment je posvećen ne samo povećanju dobiti nego i smanjenju rizika.

Karakteristika savremene ekonomije je tržišna privreda, dakle sve je izloženo zakonu ponude i tražnje. Preduzeća posluju u uslovima opšte globalne konkurenциje čija je karakteristika konstantno propadanje jednih i istovremeno otaranje drugih privrednih subjekata. Nema te uspostavljene organizacije poslovanja koja je stalna, ona se neprekidno mijenja sa zah-tjevima tržišta. Na tržištu se pojavljuju novi, kvalitetniji proizvodi rađeni novim tehnologijama i slično. Dakle, može se reći: „da ono što je stalno, da su promjene stalne“.

U ovakvom poslovnom okruženju, stalnih promjena, neminovno je postojanje riziko – menadžmenta.

U razvijenim ekonomijama riziko – menadžment je implementiran i integriran u organizacionu kulturu poslovnog subjekta i prožet je po svim nivoima i strukturama upravljanja. Kod nas je riziko – menadžment još uvijek reaktivna mjera prve pomoći, a manje kao dio rizika orijentisanog rukovođenja. Ne postoji svijest da se preduzetnička vrijednost optimira svjesnim rukovanjem rizicima, što je moguće samo ukoliko postoji profesionalno dokumentovani riziko – menadžment proces. Pa i kod primjene perfektnog riziko – menadžmenta ostaje sistemski uslovljen ostatak rizika.

Savremeno društvo je društvo u krizi, krizno društvo. Ta kriza je duboka i sveobuhvatno strukturalna.

Karakteristike vremena u kojem posluju naši privredni subjekti je proces tranzicije. Riječ tranzicija znači prelazak u novo ekonomsko doba obilježeno, prije svega, privatnim vlasništvom nad sredstvima za proizvo-dnju i tržišnim privređivanjem.

Privatna svojina predstavlja apsolutnu vlast (pravo svojine) eko-nomskog subjekta (titulara svojine) nad resursima (faktorima) i rezultati-ma proizvodnje (stvarima) koja mu omogućava da samostalno donosi poslovne odluke u vezi sa njihovom produktivnom upotrebom.

Privatna svojina je glavni postulat tržišne ekonomije. Ona sama po sebi, automatski i unaprijed, ne obezbjeđuje ekonomsku racionalnost u poslovanju preduzeća. Možemo konstatovati:

- Privatna svojina + dobar menadžment = dobit u poslovanju
- Privatna svojina + loš menadžment = gubitak u poslovanju

Privatna svojina, više nego bilo koji drugi svojinski oblik, omogućava da se u preduzeću organizuje efikasan menadžment, sposoban da stvara dobit i da ga maksimizira.

Nasuprot ovoj konstataciji Karl Marks kaže da je vlasništvo nad sredstvima za proizvodnju (privatna svojina) izvor eksploracije čovjeka nad čovjekom.

Autor